

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Olomouci projednal ve veřejném zasedání konaném dne 9. dubna 2024 v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Martiny Kouřilové, Ph.D. a soudců JUDr. Jiřího Zouhara a Mgr. Aleše Rýznara odvolání **obžalovaného O. R.**, nar. XXXXX, proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 10. 2023, č.j. 43 T 1/2022-4761, a rozhodl

takto:

I. Podle § 258 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. ř. se z podnětu odvolání obžalovaného O. R. napadený rozsudek částečně zrušuje, a to ohledně tohoto obžalovaného v celém výroku o uloženém trestu.

II. Za splnění podmínek § 259 odst. 3 tr. ř. se nově rozhoduje tak, že

obžalovanému

O. R. se za zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákoníku (bod I/1), ohledně něhož zůstal rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o vině nezměněn,

ukládá

podle § 283 odst. 2 tr. zákoníku trest odnětí svobody v trvání 2 (dvou) let a 6 (šesti) měsíců.

Podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se obžalovaný pro výkon uloženého trestu odnětí svobody zařazuje do věznice s ostrahou.

III. V ostatních výrocích zůstává napadený rozsudek nezměněn.

Odůvodnění:

I.

Napadený rozsudek

1. Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 24. 10. 2023, č.j. 43 T 1/2022-4761, byl obžalovaný O.R. uznán vinným zločinem nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákoníku [bod I./1)], kterého se měl dopustit tím, že

I.

J. J., R. K., E.A., O. R., M. C. společně s N. R. a K. P., stíhanými samostatně o jejichž vině nebylo dosud pravomocně rozhodnuto a odsouzeným D. V.

jako členové organizované skupiny soustředěné okolo osoby J.J. po předchozích domluvách, ve vzájemné součinnosti obstarávali, pro účely další distribuce přechovávali, předávali a prodávali dalším osobám omamné a psychotropní látky a prekursor pro jejich výrobu, a to na různých místech ČR v období nejméně od dubna 2020 do 26. 1. 2021, v podílech popsanych níže v textu, přičemž takto činili nejméně v následujících případech:

1) J.J., R.K., K.P., E.A., O.R.

v přesně nezjištěnou dobu v dubnu 2020, na blíže nezjištěném místě v Brně, po zprostředkování K. P., převzal R. K. za účelem dalšího prodeje od O.R. omamnou látku kokain v přesně nezjištěném množství, nejméně však 36 gramů, a poté po předchozích vzájemných telefonických domluvách mezi R. K. a J.J., J.J. a R.K. tento kokain dne 28. 4. 2020 předali E.A., který jej po domluvě prodal jím domluvenému neustanovenému odběrateli za cenu 90.000 Kč, kdy po jeho prodeji za kokain zpětně zaplatili O.R. a mezi sebe si rozdělili zisk,

2. Za tento zločin a za sbíhající se přečin podvodu podle § 209 odst. 1, 3 tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Břeclavi ze dne 21. 5. 2020, sp.zn. 21 T 65/2019, byl obžalovaný O. R. podle § 283 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 4 roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku byl zrušen výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Břeclavi ze dne 21. 5. 2020, sp.zn. 21 T 65/2019, a spolu s ním další rozhodnutí, která na něj obsahově navazují, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

II.

Opravný prostředek a vyjádření k němu

2. Ve vztahu k obžalovanému O. R. byl rozsudek soudu prvního stupně napaden odvoláním tohoto obžalovaného. V písemném zdůvodnění opravného prostředku

prostřednictvím své obhájky Mgr. Denisy Šmídové uvedl, že napadá všechny výroky, neboť zcela absentuje podklad pro rozhodnutí. Soud prvního stupně nesprávně vyhodnotil skutkový stav zjištěný provedeným dokazováním. Jediným podkladem pro rozhodnutí o jeho vině je zmínka v rozhovoru vedeném mezi spoluobžalovanými, která se jej má údajně týkat. V tomto rozhovoru má zaznít přezdívka „O.“. Verzi krajského soudu však prakticky nepodporuje jakýkoliv další důkazní prostředek, kdy pouze v rovině dohadů či domněnek zůstává nejen zapojení obžalovaného do předmětné trestné činnosti, ale též povaha látky, se kterou mělo být obchodováno, její množství a rovněž případný výtěžek z této trestné činnosti. Soud prvního stupně své závěry dovozuje pouze na základě toho, že ostatní obžalovaní měli „majoritně“ obchodovat s kokainem, a z výpočtu „obvyklé ceny“, který si krajský soud pro své účely provedl, a z něj dovozuje množství, o které se mělo jednat. Podle odvolatele je takový postup nepřipustný a zakládá závažnou vadu napadeného rozsudku v podobě jeho nepřezkoumatelnosti. V natolik závažných otázkách, jako je druh a množství látky, se kterou mělo být v předmětném případě obchodováno, není podle názoru obžalovaného prostor pro vyplňování zjevných mezer ve zjištěném skutkovém stavu za pomoci domněnek či předpokladů učiněných státním zastupitelstvím či soudem.

3. Způsob ztotožnění své osoby odvolatel označil za rozporný se zásadami trestního řízení a práva obecně, kdy k závěru o jeho vině vede pouze jediná zmínka v telefonním rozhovoru dvou dalších osob, která je navíc s ohledem na technickou kvalitu odposlechu poměrně nejasná. Odvolatel dále uvedl, že obžalovaný K. vypověděl, že od R. nikdy žádnou omamnou látku nekoupil, kdy za svého dodavatele označil osobu jménem W.. Podle obžalovaného k prokázání jeho viny nepostačuje, pokud by v předmětném odposlechu zaznělo přímo jeho jméno. Navíc není zcela zřejmé, zda přezdívkou „O.“ je míněn právě obžalovaný R., přičemž není ověřeno, že v předmětném telefonátu zaznívají skutečně informace souladné s realitou. Nebylo nijak prokázáno, že by obžalovaný skutečně jakoukoli látku pro ostatní obžalované obstaral či od nich následně převzal finanční prostředky. Závěrem navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen.
4. V písemně zpracovaném odvolání prostřednictvím svého obhájce Mgr. Marka Sedláka obžalovaný uvedl, že i kdyby se dopustil žalovaného jednání, což popírá, krajský soud toto jednání nesprávně právně kvalifikoval podle § 238 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku jako jednání člena organizované skupiny. V popisu skutku není žádný prvek, na základě kterého by bylo možno dojít k závěru, že obžalovaný by působil v rámci předem provedené určité dělby úkolů mezi jednotlivé členy organizované skupiny. Údajné jednání obžalovaného tak nenaplnuje znaky skutkové podstaty spáchání činu jako člena organizované skupiny. Odůvodnění rozsudku je v této otázce ve vztahu k obžalovanému nepřezkoumatelné. Obžalovaný dále namítl, že závěr o jeho vině je důkazně nepodložený a nepřezkoumatelný. Krajský soud neuvedl, jak dospěl k závěru, že v odposlechu telefonu ze dne 23. 1. 2020 je mluvčím právě obžalovaný R.. Soud to konstatuje jako fakt, bez odkazu na jakékoli důkazy a bez uvedení jakýchkoli úvah, které ho k takovému závěru vedly. Přepis tohoto odposlechu (č.l. 4352) byl stranám předložen k nahlédnutí u hlavního líčení dne 24. 10. 2023. V přepisu odposlechu policejní orgán označuje jednoho z mluvčích jménem „R.“, není zde však vysvětleno, na základě čeho je mluvčí tímto jménem označován. Obžalovaný namítl, že soud nemůže bez dalšího přejímat závěry policejního orgánu o tom, jaká osoba v záznamu odposlechu hovoří, ale musí si takový závěr učinit sám, na základě konkrétních důkazů a přezkoumatelných úvah, které uvede v rozsudku.
5. Obžalovaný dále namítl, že i kdyby byl jinými osobami označován jako „O.“, jednalo by se o jediný nepřímý důkaz, nepostačující závěru o vině, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Odvolatel poukázal na to, že podle zveřejněných údajů na internetu v České republice nyní žije 21 lidí se jménem „O.“, přičemž toto jméno je rozšířeno i jako přezdívka. K tomu odkázal na bakalářskou práci A.V., nazvanou „Přezdívky orientačních běžců“,

kteřou přiložil ke svému odvolání. Závěrem navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc byla vrácena soudu prvního stupně.

6. Věc byla předložena Vrchnímu soudu v Olomouci jako soudu odvolacímu v souladu s ustanovením § 252 tr. ř. Rozsudek soudu prvního stupně byl napaden odvoláním státního zástupce v neprospěch obžalovaného J.J., odvoláními obžalovaných J.J., R.K., M.C., E.A. a O.R.. Odvolací soud zjistil, že odvolání byla podána oprávněnými osobami podle § 246 odst. 1 písm. a), b) tr. ř., § 247 odst. 1 tr. ř., v zákonné lhůtě podle § 248 odst. 1 tr. ř., přičemž podaná odvolání splňují i náležitosti § 249 odst. 1, 2 tr. ř., proto odvolací soud neshledal podmínky pro rozhodnutí o zamítnutí či odmítnutí odvolání podle § 253 odst. 1, 3 tr. ř. a k jejich projednání nařídil veřejné zasedání. Obžalovaný M. C., obžalovaný O. R. a jeho obhájci Mgr. Marek Sedlák a Mgr. Denisa Šmídová se k veřejnému zasedání nařízenému na den 23. 1. 2024 nedostavili, svoji neúčast omluvili a požádali o odročení veřejného zasedání. Odvolací soud z důvodu urychlení řízení rozhodl podle § 23 odst. 1 tr. ř. o vyloučení řízení proti obžalovaným C. a R. ze společného řízení. K veřejnému zasedání dne 12. 3. 2024 se nedostavil obžalovaný O. R., odvolací soud opětovně rozhodl podle § 23 odst. 1 tr. ř. o vyloučení řízení proti tomuto obžalovanému ze společného řízení a nařídil veřejné zasedání na den 9. 4. 2024, u něhož projednal pouze odvolání obžalovaného R..
7. Obžalovaný O.R. u veřejného zasedání před odvolacím soudem prostřednictvím svého obhájce Mgr. Marka Sedláka odkázal na písemné vyhotovení odůvodnění odvolání a zdůraznil, že podstata této věci důkazně spočívá v tom, zda osoba O., o které měli mluvit v prostorových odposleších dnes již odsouzený K., J. a samostatně stíhaný P. a A., je obžalovaný O. R.. Skutek uvedený v napadeném rozsudku je nesprávně právně kvalifikován, protože údajné jednání obžalovaného by nenaplnovalo zákonné znaky účasti v organizované zločinecké skupině. V původním rozsudku Krajský soud v Brně obžalovaného zprostil obžaloby, když se nepodařilo prokázat, že je osobou, o které hovoří ostatní obžalovaní a označují ji jako „O.“, právě O. R.. Tento rozsudek byl zrušen s tím, že má být doplněno dokazování. Dokazování bylo před krajským soudem doplněno o jediný důkaz, a to přepis odposlechu na č.l. 4352 spisu, na základě kterého nalézací soud dospěl k odlišnému závěru, a to, že O. R. je právě ten O., o kterém mluví ostatní obžalovaní. Z přepisu odposlechu žádným způsobem nevyplývá, že mluvčím v odposleších je právě O. R.. Policejní orgán konstatuje, že jedním z mluvčích je O. R., ale neuvádí, jakým způsobem k tomuto závěru dospěl a není zřejmé, proč nalézací soud tento závěr bez dalšího ověřování převzal. V přepisu není odkaz na žádný znalecký posudek, majetkové nebo užívací vztahy k telefonnímu číslu, na základě kterých by byl opodstatněný závěr, který učinil policejní orgán. Odvolatel dále podotkl, že i kdyby skutečně mluvčím v odposlechu byl O. R. a nechal se označovat přezdívkou „O.“, ani to by nestačilo bez důvodné pochybnosti k závěru o jeho vině, protože přezdívka „O.“ není nijak výjimečná. Odvolatel navrhl doplnit dokazování o výsledky odsouzených J. a K. v postavení svědků, aby se vyjádřili k prostorovému odposlechu ve spojitosti k přezdívkě „O.“. Dále navrhl opětovně provést přepis odposlechu na č.l. 4352, ze kterého nalézací soud dospěl k závěru, že O. je O. R., a od Městského soudu v Brně vyžádat a provést listiny - prostou kopii úředního záznamu, která se týká ztotožnění osoby O., a úředního záznamu, v němž je odkaz na přiložené listiny na povolení k odposlechu, příkaz k odposlechu, znalecký posudek apod. Vzhledem k důkazní situaci, jak se vyvinula z předložených dokumentů, má odvolatel za to, že je třeba dokazování doplnit před soudem prvního stupně. Závěrem navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc vrácena Krajskému soudu v Brně k doplnění dokazování.

8. Intervenující státní zástupce před odvolacím soudem uvedl, že odvolání obžalovaného pouze polemizuje s hodnocením důkazů soudem prvního stupně. Obžalovaný přisuzuje některým důkazům svůj vlastní význam. Zejména hovory s obžalovaným K. dokládají totožnost osoby, o kterou se jedná, a to je, že to byl O. R.. Jedná se o opakování obhajoby. Na věc nelze nahlížet izolovaně, ale jde o řetězec celé skupiny. Státní zástupce nepožadoval doplnění dokazování. Závěrem navrhl, aby odvolání obžalovaného bylo zamítnuto postupem podle § 256 tr. ř. jako nedůvodné.
9. Dokazování před odvolacím soudem bylo doplněno spisem Okresního soudu v Břeclavi, sp.zn. 21 T 65/2019, listinami vyžádanými od Městského soudu v Brně ze spisu sp.zn. 9 T 41/2023, a to protokolem o hlavním líčení ze dne 12. 3. 2024, rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 12. 3. 2024, č.j. 9 T 41/2023-1445, sdělením Městského soudu v Brně ze dne 27. 3. 2024 a ze dne 4. 4. 2024, listinami z tohoto spisu, založenými na č.l. 635v (odborné zkoumání) a č.l. 821 (úřední záznam ze dne 12. 11. 2021, č.j. GŘC-737-307/TC-2020-835130).

III.

Důvodnost opravných prostředků

10. Vrchní soud v Olomouci v souladu s ustanovením § 254 odst. 1, 3, 4 tr. ř. ve veřejném zasedání přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech výroků rozsudku soudu prvního stupně ve vztahu k obžalovanému O. R., jakož i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nebyly odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlížel, jen pokud měly vliv na správnost přezkoumávaných výroků.
11. Napadený rozsudek je již druhým rozsudkem soudu prvního stupně v dané trestní věci ve vztahu k odvolateli. Poprvé senát 43 T Krajského soudu v Brně rozhodl rozsudkem dne 9. 2. 2023, č.j. 43 T 1/2022-4250. Tento rozsudek byl usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. 7. 2023, sp.zn. 4 To 50/2023, podle § 258 odst. 1 písm. b), c), odst. 2 tr. ř. z podnětu odvolání státního zástupce částečně zrušen, a to ve výroku, jímž byl obžalovaný O. R. zproštěn obžaloby podle § 226 písm. c) tr. ř. Podle § 259 odst. 1 tr. ř. byla věc ve zrušené části vrácena soudu prvního stupně, aby učinil nové rozhodnutí. Senát krajského soudu po vrácení věci v hlavním líčení doplnil dokazování a rozhodl rozsudkem dne 24. 10. 2023 pod č.j. 43 T 1/2022-4761 tak, jak je uvedeno výše a již nyní lze konstatovat, že krajský soud postupoval v souladu s ustanovením § 264 odst. 1 tr. ř.
12. Vrchní soud po přezkoumání dané trestní věci v intencích výše zmíněných dospěl k závěru, že v řízení, jež napadenému rozsudku předcházelo, neshledal takové podstatné vady, které by spočívaly zejména v porušení ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby, a **nebyl tak dán důvod pro zrušení napadeného rozsudku z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř.** Podle názoru odvolacího soudu v průběhu přípravného řízení, ani v řízení před soudem prvního stupně nedošlo k žádným závažným podstatným porušením procesních předpisů. Odvolací soud zjistil, že byla dodržena všechna ustanovení trestního řádu, která se práva obžalovaného na obhajobu týkala, zejména ve vztahu k zahájení trestního stíhání, seznámení se spisem, doručení obžaloby a rozsudku, dodržení zákonných lhůt k přípravě hlavního líčení, jakož i další jednotlivá práva, jež procesním způsobem zajišťují konkrétní realizaci obhajovacích práv v průběhu trestního řízení.
13. Ve shodě se soudem prvního stupně považuje i soud odvolací protokoly o sledování, záznamy telekomunikačního provozu, prostorové odposlechy a jejich přepisy za významné důkazy v dané trestní věci.

14. Obecně platí, že na použitelnost důkazů v trestním řízení je třeba nahlížet perspektivou zásadní přípustnosti, která je obsažena v § 89 odst. 2 tr. ř. Podle tohoto ustanovení za důkaz může sloužit vše, co může přispět k objasnění věci, k čemuž je třeba z hlediska logického výkladu doplnit, že tato obecná zásada platí, nestanoví-li trestní řád něco jiného, a to buď výslovně, nebo prostřednictvím konkrétně stanoveného postupu při opatření a provedení určitého důkazního prostředku a důkazu. Sledování osob je jedním z důkazních prostředků, pomocí kterého je možné získávat a zjišťovat věci důležité pro trestní řízení. Dalšími prostředky jsou odposlechy a záznamy telekomunikačního provozu upravené v ustanovení § 88 a § 88a tr.ř. Zatímco u sledování osob jde často o tzv. prostorové odposlechy, u odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu jde zásadně o odposlechy telefonní. V praxi může být prostorový odposlech nasazen například v kavárně či přírodě, ale také v soukromí (např. v bytě, vozidle). Rozdílný je povolovací režim. Telefonní odposlechy musí povolit soud. Naproti tomu k prostorovým odposlechům postačí v mnoha případech povolení státního zástupce, nejde-li o zásah do nedotknutelnosti obydlí.
15. Při využití sledování osob si zájem na odhalování a postihování trestné činnosti konkuruje s právem jednotlivce na ochranu soukromí. Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena, jak stanoví čl. 7 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Limity pro zásah do práva na respektování soukromého života musí být vymezeny zákonem. Avšak ani splnění zákonných požadavků pro sledování osob není dostačující pro jeho legitimitu. Další požadavky pro legitimitu sledování osob nalezneme v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Ta v čl. 8 odst. 2 uvádí, že *zásah musí být dovozen zákonem, musí sledovat některý z cílů uvedených v tomto ustanovení (např. předcházení zločinnosti, ochrany zdraví, ...) a musí být nezbytný v demokratické společnosti*. Intenzita zásahu do soukromí se různí v jednotlivých formách sledování osob a věcí. Judikatura Evropského soudu pro lidská práva dále dovodila, že k narušení soukromí osob může dojít jak jejich sledováním v soukromí, tak i na veřejnosti. Pokud dochází ke sledování osob na veřejnosti, je nutné posuzovat intenzitu zásahu do soukromí.
16. Zatímco je v případě telefonních odposlechů nutné vždy zajistit účinnou kontrolu nezávislou a nestrannou soudní mocí (srov. usnesení Ústavního soudu, sp.zn. II. ÚS 770/06), v případě prostorových odposlechů je soudní kontrola prováděna, až pokud jde o zásah do nedotknutelnosti obydlí nebo do listovního tajemství. Pokud nejde o tuto formu a jsou pořizovány „jen“ zvukové a obrazové záznamy, postačí souhlas státního zástupce.
17. Z důvodu získání důkazu, jehož obsah by byl zachycen objektivním způsobem, se zpravidla sledování osob a věcí provádí za současného (utajovaného) pořizování zvukových, obrazových nebo jiných záznamů (např. datové nebo jiné technické povahy). K takovému sledování je třeba ve smyslu § 158d odst. 2 tr. ř. písemné povolení státního zástupce, které ve výjimečných případech za splnění dalších podmínek může být vydané i následně. Pokud však má být sledováním zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků, je zákonem ve smyslu § 158d odst. 3 tr. ř. vyžadováno předchozí písemné povolení soudce. Takové sledování vázané na povolení soudce je spojeno výhradně s použitím technických prostředků, což implicitně znamená, že při sledování jsou právě při použití technických prostředků také pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy (k tomu srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 9. 2020, sp. zn. 7 Tdo 865/2020, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 9. 2018, sp. zn. 3 Tz 8/2018). Zárukou proti zneužití institutu povolení ke sledování osob a věcí je možnost vydat takové povolení jen na základě odůvodněné žádosti, o níž následně rozhoduje státní zástupce a která (sice v pozdějších fázích trestního řízení) ostatně podléhá také soudní kontrole. Policejní orgán, státní zástupce i soud musí k povolení sledování osob a věcí přistupovat tak, aby co nejvíce šetřily práva a svobody dotčených osob, což se projevuje především v nutnosti dodržovat podmínky pro

použití povolení ke sledování osob a věcí, ale také v povinnosti nakládat odpovídajícím způsobem se získanými záznamy (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 8. 7. 2014, sp.zn. I. ÚS 1983/13).

18. V dané trestní věci povolení ke sledování osob a věcí podle § 158d odst. 1, 2, 4 tr. ř. bylo vydáno státním zástupcem Krajského státního zastupitelství v Brně na dobu ne delší než 6 měsíců, která byla v souladu se zákonem prodlužována. Povolení ke sledování osob a věcí nebyla zdůvodněna pouze abstraktními úvahami, ale výsledky operativního šetření, které takový postup dostatečně odůvodňovaly, proto je lze označit za srozumitelná, logická a adekvátní dané fázi trestního řízení. Ke všem sledováním byly připojeny protokoly, které splňují náležitosti § 55 a § 55a tr. ř. Současně je nutno konstatovat, že policejní orgán při pořizování těchto záznamů postupoval zcela v mezích povolení.
19. Odvolací soud proto považuje důkazy získané sledováním osob a věcí za plně procesně využitelné a krajský soud tak nepochybil, když při zjišťování skutkového stavu dané trestní věci z těchto důkazů vycházel.
20. Současně je nutno podotknout, že v předmětné trestní věci byla soudcem vydána i povolení ke sledování osob a věcí podle § 158d odst. 1, 3, 4 tr. ř. (pořizování zvukových, obrazových nebo jiných záznamů, prováděných utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky, kterými má být zasahováno do nedotknutelnosti jiných prostor), a to sledování vnitřních prostor bytových jednotek a osobních motorových vozidel a též podle § 88 odst. 1 tr. ř. k odposlechům a záznamům telekomunikačního provozu. I podle odvolacího soudu všechna povolení i všechny příkazy vyhovují formálním požadavkům trestního řádu, ať jde o návrhy k vydání těchto příkazů, tak příkazy soudců a jejich odůvodnění, které byly zdůvodněny výsledky operativního šetření, přičemž je lze označit za srozumitelné, logické a adekvátní dané fázi trestního řízení.
21. Podle odvolacího soudu byly naplněny i materiální podmínky pro vydání povolení ke sledování osob a věcí a příkazů k odposlechům a záznamům telekomunikačního provozu.
22. K uplatněným návrhům obžalovaného na opakování důkazů - zaznamenané komunikace mezi obžalovanými - provedených před soudem prvního stupně a k otázce zákonnosti jejich provedení v souvislosti s respektováním práva obžalovaného na obhajobu odvolací soud nejprve připomene průběh hlavního líčení před krajským soudem ve vztahu k odvolateli.
23. Během hlavního líčení dne 24. 5. 2022 (č.l. 3992v) byly strany předsedou senátu dotázány na konkrétní návrhy na provedení odposlechů. Obhájkyne obžalovaného R. uvedla: „Za pana R. nejsem schopna teď označit přesně, o který odposlech se jedná, ale jedná se de facto o ten jediný, ve kterém se o mém klientovi mluví z bodu I.,1) obžaloby, neprodleně ještě doložím.“
24. U hlavního líčení dne 22. 11. 2022 (č.l. 4134) byly strany dotázány k telefonickým odposlechům ze svazku č. VII. a k prostorovým odposlechům ze svazku č. VIII. K tomu, zda postačí předložit pouze přepis či zda požadují provedení důkazu přehráním, obžalovaný R. prostřednictvím své obhájkyne uvedl, že stačí předložit. Obžalovaný J. prostřednictvím svého obhájce uvedl: „Nad rámec toho, co jsme navrhovali slyšet a bylo provedeno, další přehrát nepožadujeme“. Obžalovaný K. prostřednictvím svého obhájce uvedl: „Co se týče odposlechů, stačí předložit“. Shodně se prostřednictvím svých obhájců vyjádřili i obžalovaní R., P. a A., když všichni požadovali jen předložení. Podle § 213 odst. 1 tr. ř. byly následně soudem předloženy ze svazku č. VII. přepisy hovorů a SMS zpráv na č.l. 1665-1714, ze svazku č. VIII. protokoly o sledování na č.l. 1984-2004 a prostorové odposlechy na č.l. 2005-2097, 2100-2123, 2126-2202, 2205- 2210, 2213-2223, 2226-2238. Ze svazku č. XV. přepisy odposlechů dodané státním zástupcem (č.l. 3897-3909). Z protokolu o hlavním líčení bylo zjištěno, že strany byly

- dotázány, nechtěly nahlížet, neučinily návrhy na čtení listin podle § 213 odst. 2 tr. ř. a obžalovaní k těmto provedeným důkazům neučinili žádné vyjádření.
25. U hlavního líčení dne 7. 2. 2023 byla podle § 213 odst. 1 tr. ř. předložena DVD se zvukovými záznamy odposlechů na č.l. 1717, 2203, 2211, 2224, 2230 a 3896. Z protokolu o hlavním líčení vyplývá, že strany byly dotázány, žádné vyjádření neučinily.
26. Dne 9. 2. 2023 byl v hlavním líčení (č.l. 4241-4247) vyhlášen ve vztahu k obžalovanému R. zprošťující rozsudek, který byl rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. 7. 2023, č.j. 4 To 26/2023-4499, zrušen.
27. U hlavního líčení dne 24. 10. 2023, po vrácení věci soudu prvního stupně, bylo předsedou senátu podle § 213 odst. 1 tr. ř. (č.l. 4743v) stranám předloženo CD, uložené na č.l. 4360 (přepis se nachází na č.l. 4352). Strany nežádaly provedení tohoto důkazu přehráním CD. Obžalovaní byli k důkazu podle § 214 tr. ř. dotázáni, žádné vyjádření neučinili.
28. Z protokolů o hlavním líčení tak vyplývá, že během hlavního líčení podle § 213 odst. 1 tr. ř. předseda senátu přítomným procesním stranám předložil k nahlédnutí zajištěné zvukové nahrávky (a to včetně DVD a CD). Soudem prvního stupně byly přehrány pouze ty zvukové záznamy, které obžalovaní požadovali. Přítomné strany, a to včetně obžalovaného R., který tak učinil prostřednictvím své obhájkyne, u ostatních zvukových záznamů souhlasily s postupem podle § 213 odst. 1 tr. ř., aniž by požadovaly jejich přehrání.
29. Vrchní soud proto nepřisvědčil požadavku obžalovaného na opětovné provedení důkazů - záznamů komunikace mezi obžalovanými. Analyzovaný postup soudu prvního stupně v rámci provádění důkazu pořízenými zvukovými záznamy zcela odpovídá ustanovení § 213 odst. 1, 2 tr. ř. Současně je nutno připomenout, že obžalovaný R. a ostatní obžalovaní v dané trestní věci byli nadto po celou dobu hlavního líčení zastoupeni svými obhájci, kteří mohli a měli obžalované poučit o důsledcích jejich vyjádření, že netrvají na fyzickém přehrání zbylých zvukových záznamů. Jestliže se následně předseda senátu soudu prvního stupně obžalovaných dotázal po provedení daných důkazů, zda se k těmto chtějí vyjádřit, je zřejmé, že provádění daného důkazu tímto bylo skončeno a obžalovaní neměli důvod se domnívat, že důkaz pořízenými zvukovými záznamy bude „znovu“ prováděn (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 4. 2020, sp.zn. 11 Tdo 1055/2019).
30. Lze proto uzavřít, že odvolací soud v řízení, jež napadenému rozsudku předcházelo, neshledal v uvedeném směru takové podstatné vady řízení, jejichž podstatou by bylo porušení ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby a pro které by bylo nezbytné napadený rozsudek zrušit podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř.
31. Pokud jde o vlastní napadený rozsudek tak, jak byl písemně vyhotoven a doručen procesním stranám, tento splňuje základní kritéria obsažená v ustanovení § 120 až § 122 odst. 1 tr. ř. z hlediska struktury rozsudku a ustanovení § 125 tr. ř. stran jeho odůvodnění. Z tohoto rozsudku podle odvolacího soudu vyplývá, které skutečnosti vzal krajský soud za prokázané, o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů.
32. Odvolací soud však zjistil vadu rozsudku vymezenou v § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. ve výroku o uloženém trestu. Tato vada byla zhojena odvolacím soudem postupem podle § 259 odst. 3 tr. ř., jak bude rozvedeno níže.

K právu na nestranného soudce

33. Vzhledem k tomu, že odvolací soud o opravných prostředcích dalších spoluobžalovaných proti předmětnému trestnému jednání [I./1]) již rozhodl, a to rozsudkem ze dne 23. 1. 2024 pod sp.zn. 4 To 61/2023, považuje za žádoucí se vyjádřit k užití formulaci popisu jednání ve

- skutkové větě výroku o vině v tomto rozsudku. Senát 4 To Vrchního soudu v Olomouci, rozhodující v dané věci, si plně uvědomuje, že právo na nestranného soudce je neodmyslitelnou součástí práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listiny“). „Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát“ [viz např. nález ze dne 31. 8. 2004, sp.zn. I. ÚS 371/04 (N 121/34 SbNU 255), shodně např. nález ze dne 16. 5. 2006, sp.zn. II. ÚS 551/03 (N 101/41 SbNU 297) nebo nález ze dne 16. 12. 2004, sp.zn. III. ÚS 449/04 (N 193/35 SbNU 541)].
34. Toto právo je chráněno i čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluvy“). Rovněž ESLP pokládá nestrannost soudců za jednu z nezbytných podmínek toho, aby soudy požívaly důvěry veřejnosti, což je v demokratické společnosti nezbytné (rozsudek ESLP ze dne 1. 10. 1982 ve věci Piersack v. Belgie, stížnost č. 8692/79, § 30). Tuto důvěru by měly soudy a soudci vzbuzovat i u obviněných (rozsudek ESLP ze dne 26. 10. 1984 ve věci De Cubber v. Belgie, stížnost č. 9186/80, § 26).
35. K dané problematice se na úrovni komunitárního práva vztahuje Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/343 ze dne 9. 3. 2016, kterou se posilují některé aspekty presumpce neviny a právo být přítomen při trestním řízení před soudem (dále též jen „Směrnice“). Tato Směrnice ukládá členským státům Evropské unie zajistit, aby byla podezřelá nebo obviněná osoba považována za nevinnou, dokud její vina nebyla prokázána zákonným způsobem (čl. 3), a aby přijaly opatření nezbytná k zajištění toho, aby do doby prokázání viny podezřelá nebo obviněná osobě zákonným způsobem nebyla tato osoba ve veřejných prohlášeních orgánů veřejné moci a soudních rozhodnutích jiných než o vině, označována za vinnou (čl. 4 odst. 1 citované Směrnice).
36. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (srov. zejména rozsudek ESLP ze dne 27. 2. 2014 ve věci Karaman proti Německu, č. stížnosti 17103/10, rozsudek ESLP ze dne 23. 2. 2016 ve věci Navalnyj a Oficerov proti Rusku, č. stížnosti 46632/13 a 28671/14; rozsudek ESLP ze dne 25. 11. 2021 ve věci Mucha proti Slovensku, č. stížnosti 63073/19; rozsudků ESLP ze dne 16. 2. 2021 ve věci Meng proti Německu, č. stížnosti 1128/17, ze dne 12. 11. 2019 ve věci Adamčo proti Slovensku, č. stížnosti 45084/14, ze dne 5. 7. 2001 ve věci Erdem proti Německu, č. stížnosti 38321/97, aj.) a Soudního dvora Evropské unie (např. rozsudek ze dne 18. 3. 2021 ve věci C-440/19, rozsudek ze dne 5. 9. 2019 ve věci C-377/18), lze dovodit, že pro případy, v nichž se týž soudce mj. podílí jak na předchozích rozhodnutích o vině skupiny spoluobžalovaných, tak na pozdějším rozhodnutí o vině dalších spoluobžalovaných, je vyžadováno, aby soud předcházet vzniku objektivně oprávněných pochybností o nestrannosti rozhodujícího senátu (soudce). Dosáhnout toho lze kromě dalšího pečlivým odlišením osoby obžalovaného, o jehož vině není rozhodováno, a o jeho konkrétní účasti na společné trestné činnosti tak, aby bylo zřejmé, že jeho vina není aktuálně posuzována. K tomu je třeba zvolit takovou formulaci skutkových zjištění a popisu účasti tohoto obviněného na trestném jednání, která bude předcházet jakémukoli možnému předběžnému úsudku o vině dotčené osoby, resp. o naplnění subjektivní a objektivní stránky daného trestného činu ohledně jeho osoby
37. Do popisu skutku ve výroku o vině rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 23. 1. 2024, sp.zn. 4 To 61/2023, byli též zahrnuti obžalovaní E.A., O.R., M.C., N.R. a K.P., přičemž vrchní soud výslovně u těchto obžalovaných ve výroku o vině uvedl, že jsou „stíháni samostatně, o jejichž vině nebylo dosud pravomocně rozhodnuto“. Ostatní obžalované do popisu skutku zahrnul, neboť to považoval za nezbytné pro správné vystižení skutkového děje a na něj navazující právní kvalifikaci skutku. Vrchní soud v odůvodnění výše označeného rozsudku uvedl: „Odvolací soud zdůrazňuje, že tito další obžalovaní jsou stíháni v samostatně vedeném trestním řízení a o jejich vině nebylo dosud pravomocně rozhodnuto. Z uvedeného vyjádření tak vyplývá, že tento rozsudek se netýká obžalovaných E.A.

(v odsuzující části, jak bude rozebráno níže), O. R., M.C., N.R. a K.P.. Z důvodu přehlednosti popsaného skutku neanonymizoval odvolací soud jména dalších osob, které se měly podle podané obžaloby společně s obžalovanými J.J. a R. K. podílet na spáchání trestné činnosti (srovnej rozsudek soudního dvora EU, druhého senátu ze dne

5. 9. 2019 Spetsializirana Prokuratura v. AH a další, C-377/18, ECLI:EU:C:219:670, publikovaný v právních rozhledech č. 21/2019, C. H. Beck, str. 761)“: Odvolací soud tak podle svého přesvědčení dostatečně ctí presumpci nevinu spoluobžalovaných E.A., O.R., M.C., N.R. a K.P. ve smyslu § 2 odst. 2 tr. ř., resp. ve smyslu čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, čímž nedochází k porušení práva na presumpci nevinu ve smyslu § 40 odst. 2 Listiny a čl. 6 odst. 2 Úmluvy.“

38. Odvolací soud k dané problematice uzavírá, že vzhledem k tomu, že vrchní soud ve výroku rozsudku ze dne 23. 1. 2024, sp.zn. 4 To 61/2023, u obžalovaného R. (a dalších) výslovně uvedl, že jsou „stíháni samostatně, o jejichž vině nebylo dosud pravomocně rozhodnuto“ a v jeho odůvodnění tuto skutečnost dále rozvedl, podle svého přesvědčení tak dostatečně ctí presumpci nevinu spoluobžalovaných E.A., O.R., M.C., N.R. a K.P. ve smyslu § 2 odst. 2 tr. ř., resp. ve smyslu čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, čímž nedošlo ve vztahu k těmto obžalovaným k porušení práva na presumpci nevinu ve smyslu § 40 odst. 2 Listiny a čl. 6 odst. 2 Úmluvy.

K výroku o vině pod bodem I./1) napadeného rozsudku

39. Rozsudkem soudu prvního stupně je obžalovanému O. R. kladeno za vinu spáchání trestného jednání uvedeného v bodě I./1) výroku, jehož se měl dopustit s dalšími osobami, a to J.J., R.K., E.A., K.P., stíhaným samostatně, o jehož vině nebylo doposud rozhodnuto. Proti skutkovým závěrům krajského soudu brojili svými opravnými prostředky O. R., J. J., R. K. a E.A. J. J. a R. K. i v řízení odvolacím setrvali na své zvolené obhajobě, že se tento skutek vůbec nestal. E.A. popřel spáchání daného trestného jednání.
40. Rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 23. 1. 2024, sp.zn. 4 To 61/2023, bylo rozhodnuto tak, že odvolací soud přisvědčil soudu prvního stupně, že J.J. a R.K. se předmětného trestného jednání dopustili. Ohledně obžalovaného E.A. byla věc podle § 259 odst. 1 tr. ř. vrácena soudu prvního stupně, aby učinil nové rozhodnutí.
41. Obžalovaný O. R. svými odvolacími námitkami brojí proti skutkovým závěrům soudu prvního stupně, když tvrdí, že se daného jednání nedopustil, jeho vina nebyla provedenými důkazy prokázána a nesouhlasí ani s užitou právní kvalifikací.
42. Odvolací soud po přezkoumání věci přisvědčil soudu prvního stupně, že provedené důkazy usvědčují O.R. a již odsouzené J.J. a R.K. ze spáchání předmětného trestného jednání. Krajský soud srozumitelně vysvětlil (zejména v odstavcích 36. a 37. napadeného rozsudku), z jakých důkazů při tvorbě svých skutkových zjištění vycházel. Vina obžalovaného O.R. a již odsouzených pro dané jednání J.J. a R.K. je i podle soudu druhého stupně prokázána důkazy, a to zejména protokoly o sledování, záznamy telekomunikačního provozu, prostorovými odposlechy a jejich přepisy, dále též výpověďmi svědků. Těmito důkazy bylo prokázáno, že J. a K. s kokainem obchodovali. Částka 2 500 Kč za 1 gram kokainu byla zjištěna z pořízených záznamů komunikace obžalovaných a též i z výpovědi odsouzeného J., který vypověděl, že neznámému odběrateli prodal kokain za tuto cenu. Rovněž odsouzený R. K. doznal, že poskytl kokain, a to M.J. To, že obžalovaní obchodovali s kokainem, vyplývá i z výpovědi R.K., který u hlavního líčení tuto skutečnost potvrdil. Uvedl, že kolem dubna potkal J. a on se ho

ptal, jestli nemá, že by potřeboval mezi 30-40 g pro svého známého. K. kokain koupil od osoby jménem L.W. ze XXXXX. J. toto množství nakonec nepředal, kokain používal na svoje večírky.

43. Správnost závěrů soudu prvního stupně je podpořena i výsledky domovních prohlídek. Z protokolů o domovních prohlídkách v bytech, které užíval J. J., a to v Praze na ulici XXXXX a v Brně na ulici XXXXX, a z odborného vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví chemie, bylo zjištěno, že v těchto bytech J. J. přechovával mj. i kokain, a to v množství 38,15 g kokainu. Z protokolu o provedení domovní prohlídky pokoje č. 301 v hotelu Cosmopolitan Bobycentrum v Brně, užívaném R. K., a z odborného vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví chemie, bylo zjištěno, že zde K. přechovával 19,39 g kokainu a dále zařízení sloužící k úpravě kokainu lisováním včetně příslušenství.
44. Z provedených důkazů vyplývá, že většina komunikace mezi obžalovanými probíhala přes aplikaci Signal, kterou policejní orgán není schopen odposlouchávat.
45. Odvolací soud v souladu se soudem prvního stupně považuje za zásadní usvědčující důkaz prostorové odposlechy pořízené ve vozidle tov. zn. Audi A5. Ze zde zaznamenané konverzace, kterou mezi sebou spoluobžalovaní vedli, vyplývá, že spolu hovořili o kokainu. Např. dne 25. 4. 2020 J. osobě v přepise označené jako M. C. sděloval, že už moc nemá, doufá, že S. (C., dříve spoluobžalovaný, odsouzený pro distribuci kokainu) něco doveze. Včera mu K., B., F. a K. vysmrkali „4 balení kapesníků“. Dva dny poté osoba v přepise označená jako E.A. vysvětloval nějakému spolujezdci, že J. má půjčovnu jen naoko, dělá už dlouho s fetem.
46. Za rozhodující důkaz pro vinu obžalovaného O. R. jsou i podle odvolacího soudu prostorové odposlechy ze dne 28. 4. 2020 pořízené ve vozidle tov. zn. Audi A5. Tohoto dne si opakovaně volají J. s K. (přepis na č.l. 2135-2137). Z odposlechnů vyplývá, že nakoupili za 75 000 Kč a prodávají za 90 000 Kč. Peníze ale v době nákupu nemají, jak vyplývá z vyjádření J.J.. Dále z pořízených odposlechnů bylo zjištěno, že se osoby zúčastněné na této trestné činnosti dostaly do časové tísně, když prodejce kokainu – osoba obžalovanými označená jako „O.“ chtěl peníze zaplatit ještě téhož dne. Odvolací soud přisvědčil správnosti závěru soudu prvního stupně, že osobou vystupující pod přezdívkou „O.“ je O. R., jak bude rozvedeno níže. Později pak J.J. volá osoba označená v přepisech jako E.A., který zajistí kupce, který přijede v sedm a prodají „to“ za 90 000 Kč. Vzhledem k tomu, že z dalších odposlechnů i z doznání již odsouzeného J.J. vyplynulo, že skupina prodávala 1 g kokainu za 2 500 Kč, pak postup krajského soudu, který výpočtem (90 000 děleno 2 500) došel k množství kokainu, se kterým takto obžalovaní obchodovali, a to 36 g, považuje odvolací soud za souladný s § 2 odst. 5, 6 tr. ř. Odvolací soud proto nepřisvědčil obžalovanému R., že tento postup je nepřípustný, nezákonný a nepřezkoumatelný.
47. Odvolací soud tak nemá pochybnosti o skutkovém závěru soudu prvního stupně, že předmětem obchodních aktivit J., K., R. a dalších [bod I./1) výroku o vině] byl kokain.
48. Podstatou zvolené obhajoby obžalovaného O.R. je tvrzení, že provedenými důkazy nebylo prokázáno, že je osobou označenou v zaznamenané komunikaci jako „O.“. Odvolací soud této obhajobě obžalovaného nepřisvědčil, neboť užívání přezdívky „O.“ pro O.R. je potvrzeno celou řadou důkazů, včetně těch, které byly provedeny ve veřejném zasedání před soudem druhého stupně. O tomto skutkovém závěru tak podle přesvědčení odvolacího soudu neexistují důvodné pochybnosti (§ 2 odst. 6 tr. ř.).

49. Za usvědčující důkaz o užívání přezdívky „O.“ pro odvolatele lze považovat i výpověď spoluobžalovaného R.K., který v rámci své procesně využitelné výpovědi v procesním postavení obžalovaného v hlavním líčení na dotazy soudu: „Komunikoval jste i s panem R.?“ uvedl: „S panem R. se známe asi od roku 2017, viděli jsme se asi 2-3 krát týdně“. Na dotaz: „Měl nějakou další přezdívku ještě? Říkalo se někomu O.?“ Odpověď K.: „Každému O. se říká O., ne?“ (č.l. 3834v. - str. 16 protokolu).
50. V zaznamenané komunikaci např. ze dne 13. 5. 2020 (přepis na č.l. 2195, 2200) R. K. hovoří o O.. Přezdívkou „O.“ oslovuje obžalovaný K. druhou osobu, s níž hovoří i v záznamu ze dne 23. 1. 2020 (č.l. 4352).
51. V rámci veřejného zasedání u odvolacího soudu bylo dokazování doplněno listinami vyžádanými od Městského soudu v Brně ze spisu, sp.zn. 9 T 41/2023, a to protokolem o hlavním líčení ze dne 12. 3. 2024, rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 12. 3. 2024, č.j. 9 T 41/2023-1445, sděleními tohoto soudu ze dne 27. 3. 2024 a ze dne 4. 4. 2024, listinami založenými ve spise Městského soudu v Brně na č.l. 635v a č.l. 821 (úřední záznam ze dne 12. 11. 2021, č.j. GŘC-737-307/TČ-2020-835130).
52. Z provedených listinných důkazů bylo zjištěno, že rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 12. 3. 2024, č.j. 9 T 41/2023-1445, byl obžalovaný O.R. a obžalovaní R.K., K.P. a O.K. uznáni vinnými zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, 2 písm. a), c) tr. zákoníku. Tohoto trestného činu se měli podle skutkových zjištění městského soudu dopustit v době od 14. 5. 2020 do 28. 8. 2020. Za to byl obžalovaný R. odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 3 roků se zařazením pro jeho výkon do věznice s ostrahou. Tento rozsudek dosud právní moci nenabyl, neboť byl napaden odvoláními všech obžalovaných, o kterých nebylo v době konání veřejného zasedání rozhodnuto.
- 1.V úředním záznamu vrchního inspektora Generálního ředitelství cel, oddělení Odhalování daňových podvodů, ze dne 12. 11. 2021, č.j. GŘC-737-307/TČ-2020-835130, založeného ve spise Městského soudu v Brně, sp.zn. 9 T 41/2023, je uvedeno: „O. R. je osoba, která při komunikaci mezi zúčastněnými osobami je označována přezdívkou „O.“. Toto potvrzuje např. výpis uložených kontaktů v mobilním telefonu osoby O. K.... Telefonní číslo XXXXX, zachycené v záznamech a odposlechu telekomunikačního provozu, a které je registrované na osobu D.K., nar. XXXXX, je používáno osobou O. R.. To se potvrdilo dne 16. 6. 2021, kdy ho kontaktoval pověřený celní orgán a volaná osoba se představila jménem O. R.“.
53. V odborném zkoumání založeném ve spise Městského soudu v Brně, sp.zn. 9 T 41/2023, na č.l. 635v je uvedeno, že O. K. a osoba přezdívaná „O.“ s uvedeným číslem kontaktu XXXXX spolu komunikovali na komunikační platformě Signal. Prověřováním bylo zjištěno, že uvedené telefonní číslo používá O. R., nar. XXXXX, který byl při komunikaci oslovován právě jako „O.“. Porovnáním fotky kontaktu O. v uvedené komunikaci s fotografií O. R. z GRO je patrné, že se jedná o jednu a tutéž osobu.
54. Ze zaznamenané telefonické komunikace v předmětné trestní věci, a to z odposlechu telefonu R.K. (TOTEM 15 BM – povolení č.l. 1723, č.l. 1715) ze dne 23. 1. 2020 (na č.l. 4352 je přepis hovoru z 23. 1. 2020), bylo zjištěno, že mluvčími v této zaznamenané komunikaci je R.K. a osoba uvedená pod tel. č. XXXXX, které je registrované na osobu D.K.. R.K. oslovuje druhého mluvčího jako „O.“. Odvolací soud nepřisvědčil obžalovanému R., že není prokázáno, že je mluvčím v tomto zaznamenaném hovoru, neboť v předmětné době užíval stejné telefonní číslo registrované na osobu D.K. i v komunikaci zaznamenané ve věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp.zn. 9 T 41/2023.

55. Lze proto shrnout, že odvolací soud nepřisvědčil zvolené obhajobě obžalovaného O. R., který vystavěl své námitky vadného dokazování a hodnocení provedených důkazů soudem prvního stupně zejména na tvrzení, že není osobou, která je označena v zaznamenané komunikaci jako „O.“. Jak vyplývá z výše uvedeného, o tomto skutkovém závěru soudu prvního stupně ani podle soudu odvolacího neexistují důvodné pochybnosti, když je podporován i zjištěními z úředního záznamu vrchního inspektora Generálního ředitelství cel, oddělení Odhalování daňových podvodů, ze dne 12. 11. 2021, č.j. GRČ-737- 307/TČ-2020-835130, a odborného zkoumání založeného ve spise Městského soudu v Brně, sp.zn. 9 T 41/2023. Odvolací soud proto nemá žádných pochybností o tom, že v zaznamenané komunikaci, jež usvědčuje obžalované z předmětného trestného jednání, je osobou, o níž se hovoří jako o „O.“, obžalovaný O. R..
56. Pokud obžalovaný v postupu krajského soudu spatřoval porušení zásady *in dubio pro reo*, je třeba připomenout, že zásadu *in dubio pro reo* je namíste použít jen tehdy, jsou-li pochybnosti o vině důvodné, tj. rozumné a v podstatných skutečnostech, takže v konfrontaci s nimi by výrok o spáchání trestného činu nemohl obstát. Pochybnosti tedy musí být z hlediska rozhodnutí o vině závažné a již neodstranitelné provedením dalších důkazů či vyhodnocením stávajících důkazů. Podaří-li se pochybnosti odstranit tím, že budou důkazy hodnoceny volně podle vnitřního přesvědčení a po pečlivém, objektivním a nestranném uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu, pak není důvodu rozhodovat ve prospěch obžalovaného, svědčí-li důkazy o jeho vině, třebaže jsou mezi nimi určité rozpory (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2001, sp.zn. 5 Tz 37/2001).
57. Po přezkoumání dané trestní věci vrchní soud dospěl k závěru, že učiněná skutková zjištění v bodě I./1) nevykazují ve vztahu k obžalovanému O. R. vytýkané nedostatky, neboť soud prvního stupně dodržel pravidla, plynoucí z § 2 odst. 5, 6 tr. ř., nedopustil se tak porušení principu presumpce neviny a z něj vyplývající zásady *in dubio pro reo*. Podle odvolacího soudu bylo dosaženo praktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností, nebyla tak zjištěna přítomnost důvodných pochybností. Obžalovaný je usvědčován uzavřeným řetězcem nepřímých důkazů, vylučujících jinou alternativu. Odvolací soud proto závěry soudu prvního stupně, jež našly svého odrazu ve výroku napadeného rozsudku pod bodem I./1), posoudil jako logické a přesvědčivé, které mají dostatečnou oporu v procesně využitelných důkazech.
58. Obžalovaný R. v řízení před odvolacím soudem navrhl dokazování doplnit o výsledky odsouzených J. a K. v postavení svědků k přezdívkce „O.“. Dále navrhl opětovně provést přepis odposlechu na č.l. 4352, ze kterého nalézací soud dospěl k závěru, že O. je O. R., a od Městského soudu v Brně vyžádat a provést listiny - prostou kopii úředního záznamu, která se týká ztotožnění osoby O., a úředního záznamu, v němž je odkaz na přiložené listiny na povolení k odposlechu, příkaz k odposlechu, znalecký posudek.
59. K těmto uplatněným návrhům obžalovaného R. na provedení důkazů odvolací soud nejprve v obecné rovině podotýká, že Ústavní soud opakovaně judikoval, že z hlediska práv zaručených Hlavou V. Listiny základních práv a svobod neexistuje povinnost soudu vyhovět všem důkazním návrhům vzneseným účastníky řízení (srov. například nález Ústavního soudu ze dne 6. 12. 1995, sp.zn. II. ÚS 56/95); soud však je povinen vysvětlit, z jakého důvodu požadované důkazy neprovedl. Např. v nález, sp.zn. III. ÚS 3320/09, ze dne 18. 3. 2010 (N 60/56 SbNU 643) Ústavní soud konstatoval, že „*zákonem předepsanému postupu v úsilí o právo (zásadám spravedlivého procesu) vyplývajícím z čl. 36 odst. 1 Listiny odpovídá, že procesním právům účastníka odpovídá povinnost soudu o jím navržených důkazech rozhodnout, jakož i - pokud jim neryhová - ve svém rozhodnutí vyloužit, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl, resp. pro základ svých skutkových zjištění je nepřevzal; jestliže tak obecný soud neučiní nebo učiní nedostatečně, zatíží řízení vadami ve smyslu porušení obecných procesních předpisů, jež jsou způsobilé současně založit kolizi se zásadami vyjádřenými*

v hlavě páté Listiny (především čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2). Tzv. opomenuté důkazy, tj. důkazy, o nichž v řízení nebylo soudem rozhodnuto, případně důkazy, jimiž se soud bez adekvátního odůvodnění nezabýval, proto typicky zakládají nejen nepřezkoumatelnost vydaného rozhodnutí, nýbrž i jeho protiústavnost [obdobně srov. např. náleží Ústavního soudu, sp.zn. III. ÚS 61/94, ze dne 16. 2. 1995 (N 10/3 SbNU 51), náleží, sp.zn. III. ÚS 95/97, ze dne 12. 6. 1997 (N 76/8 SbNU 231) a řadu dalších].“

60. Odvolací soud vyžádal od Městského soudu v Brně spisový materiál vedený pod sp.zn. 9 T 412/2023, který mu z důvodu probíhajícího odvolacího řízení nebyl poskytnut, avšak byly mu zaslány alespoň listinné důkazy, které byly v řízení před soudem odvolacím provedeny. Protože odvolací soud nemá pochybnosti o pravosti těchto listin ze spisu výše zmíněného, považuje návrh obžalovaného R. na opětovné vyžádání a doplnění dokazování těmito listinami za nadbytečné. Za nadbytečný považuje rovněž výslech již odsouzených J. a K., když tito dříve spoluobžalovaní byli k danému již vyslechnuti. Odvolací soud proto dospěl k závěru, že dokazování v rozsahu provedeném před soudem prvního stupně a doplněné odvolacím soudem je plně postačující k prokázání rozhodných skutečností a doplnění dokazování v navrženém rozsahu je tak bez vlivu na ustálení skutkového stavu a právní kvalifikaci prokázaného jednání obžalovaného. Odvolací soud proto s ohledem na procesní ekonomii a hospodárnost řízení návrhy obžalovaného na doplnění dokazování zamítl, a to i vzhledem na jejich podporný charakter k důkazům opatřeným v předmětné trestní věci.

K právní kvalifikaci

61. Soudem prvního stupně bylo trestné jednání obžalovaného R. právně kvalifikováno jako zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákoníku [bod I./1)], když bylo prokázáno, že obžalovaný R. neoprávněně jinému prodal omamnou látku jako člen organizované skupiny.
62. V obecné rovině odvolací soud připomíná, že k dokonání trestného činu podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku není nezbytné, aby pachatel také dosáhl nějaký sledovaný cíl - například materiální prospěch z distribuce zde uvedených látek. Stejně tak nemusí neoprávněně nakládání s některou z těchto látek vést ke způsobení nějakého škodlivého následku, zvláště pak takového následku na životě nebo zdraví toho, jenž je užije. Trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy je tedy dokonán mj. i jen samotným neoprávněným prodejem.
63. Látka, s níž je neoprávněně nakládáno způsobem vymezeným v § 283 odst. 1 tr. zákoníku, musí mít určitou kvalitu. I když v daném případě nebyla předmětná látka zajištěna, vzhledem k tomu, že v zaznamenané komunikaci mezi pachateli nebyla zachycena žádná zmínka o nevyhovující kvalitě předmětného kokainu, není ani podle odvolacího soudu pochyb o tom, že kokain požadovanou kvalitu měl, tedy obsahoval účinnou složku způsobitou vyvolat příslušný omamný účinek. Pro naplnění objektivní stránky jako obligatorního znaku základní skutkové podstaty tohoto trestného činu není vyžadováno v kvantitativní rovině žádné minimální množství látek, ani žádný minimální rozsah neoprávněného nakládání s nimi.
64. Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu, sp.zn. Tpjn 301/2013, uveřejněného pod č. 15/2014 Sb. rozh. tr. (srov. též usnesení velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2013, sp.zn. 15 Tdo 1003/2012, uveřejněného pod č. 44/2013 Sb. rozh. tr.), je východiskem pro stanovení jednotlivých kvalifikačních znaků u tzv. drogových trestných činů. V příloze tohoto stanoviska je pak uveden základní kvalifikační moment u množství drog většího než malého, které u kokainu činí více než 1 gram. Větším rozsahem je pak desetinásobek množství většího než malého (10 gramů), značným rozsahem je

- desetinásobek takto určeného většího rozsahu (100 gramů) a velkým rozsahem je pak desetinásobek takto určeného značného rozsahu (1000 gramů). V daném případě se jednalo o množství 36 g, což nelze vyhodnotit jako množství velice malé (zanedbatelné), kdy je na místě tuto skutečnost důkladně zvážit z hlediska společenské škodlivosti činu ve smyslu § 12 odst. 2 tr. zákoníku.
65. Obžalovaný O. R. svými odvolacími námitkami brojí i proti závěru krajského soudu, že dané jednání spáchal jako *člen organizované skupiny* (§ 283 odst. 2 tr. zákoníku).
66. Předpokladem pro naplnění znaků okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby, spočívající ve spáchání činu jako člen organizované skupiny, je, aby šlo nejméně o tříčlenné sdružení trestně odpovědných osob (Šámal, P. a kol. Trestní zákoník I., § 1 až § 139. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, 485 s.), jejichž vzájemná součinnost na realizování trestné činnosti vykazuje takovou míru plánovitosti jejího průběhu a tomu odpovídající koordinaci úloh jednotlivých účastníků, že tyto okolnosti zvyšují pravděpodobnost úspěšného provedení trestného činu a tím i jeho nebezpečnost pro společnost (k tomu R 46/1986 Sb. rozh. tr.). Pro trestný čin spáchaný organizovanou skupinou je typické, že při plánovitém a promyšleném rozdělení úkolů mezi její členy dochází ze strany některých členů jen k dílčím jednáním, která se sama o sobě jeví jako méně závažná, a to jak z hlediska své povahy, tak z hlediska příčinného významu pro způsobení následku. Rozdělení úkolů mezi více spolupachatelů je předpokladem toho, aby po spojení všech dílčích činností jednotlivých spolupachatelů bylo zamýšleného cíle dosaženo snáze a spolehlivěji (srov. přiměřeně R 53/1976-II. a R 45/1986).
67. Organizovaná skupina nemusí mít trvalejší charakter, protože tímto způsobem lze spáchat i jen ojedinělý, jednorázový trestný čin. Nevýžaduje se výslovné přijetí za člena organizované skupiny nebo výslovné přistoupení člena k takové skupině. Postačí, že se pachatel fakticky a neformálně (třeba i konkludentně) včlenil do skupiny a aktivně se podílel na její činnosti.
68. Tomu, aby pachatel spáchal trestný čin jako člen organizované skupiny, nebrání skutečnost, že se nepodařilo zjistit totožnost všech členů organizované skupiny. Postačí totiž, pokud bylo zjištěno, že mezi nejméně třemi osobami reálně existujícími a vzájemně spolupracujícími došlo k určité součinnosti na realizování trestné činnosti, která vykazuje takovou míru plánovitosti jejího průběhu a tomu odpovídající koordinaci úkolů jednotlivých osob, že tyto okolnosti zvyšují pravděpodobnost úspěšného provedení trestného činu (srov. R 69/2010). Z hlediska subjektivní stránky se vyžaduje úmysl (§ 15 tr. zákoníku), byť postačí úmysl nepřímý /§ 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku/.
69. Odvolací soud přisvědčil soudu prvního stupně, že provedenými důkazy bylo prokázáno, že jednotliví pachatelé v rámci různých útoku buď zajišťovali odběratele zakázaných látek, popřípadě dodavatele zakázaných látek, zprostředkovávali jejich nákup a další prodej, financovali jej, přičemž hlavní osobou, kolem které se skupina soustředila, byl, jak vyplynulo z odposlechů, J.J. Bylo tak prokázáno, že mezi obžalovanými J., K. a dalšími osobami došlo k součinnosti na realizování trestné činnosti a tato vykazovala takovou míru plánovitosti jejího průběhu a tomu odpovídající koordinaci úkolů jednotlivých pachatelů, čímž byla zvyšována pravděpodobnost úspěšného provedení spáchaného trestného jednání. Odvolací soud proto přisvědčil správnosti závěru soudu prvního stupně, že obžalovaní spáchali předmětné trestné jednání vymezené v bodě I./1) výroku jako členové organizované skupiny. Mezi členy této organizované skupiny patřil i obžalovaný O. R. (viz např. záznamy sledování vozidla AUDI A5, RZ XXXXX; č.l. 2134- 2137), kterému bylo v daném řízení prokázáno spáchání tohoto ojedinělého, jednorázového trestného činu, což nebrání užití této právní kvalifikace, jak je uvedeno výše.
70. Z prostorového odposlechu vozidla tov. zn. Audi A5 bylo zjištěno, že dne 28. 4. 2020 J. J. telefonoval přes datový provoz bluetooth. Z hovorů je jednoznačně patrné, že do

obchodu s kokainem je zapojen J., K., O. (obžalovaný R.), osoba označená jménem K. a osoba označená v prepise jménem A.. Odvolací soud zde připomíná, že obžalovaní K. P., E.A. jsou stíháni v samostatně vedeném trestním řízení a o jejich vině nebylo dosud pravomocně rozhodnuto. V zaznamenaném hovoru K. uvedl: „*to je na O. a ten by zěšlel, protože to musí někdo zaplatit dneska O., já si to můžu vzít, můžu dát (nesrozumitelné) love za 3 třeba, ale nemůžu mu to vrátit zpátky*“. Z vyjádření obžalovaného K.a: „*můžu dát love za 3 třeba*“, lze jednoznačně dovodit, že tím obžalovaný K. míní „za 3 osoby“ – tedy, že šlo nejméně o tříčlenné sdružení trestně odpovědných osob – což je dostatečný počet pro naplnění znaku spáchal jako člen organizované skupiny. J. následně uvedl: „*prostě vysvětlí O., že se to nikam neztratí, že to je tady u nás vole, ničeho se bát nemusí a když to dneska nedoveze ty love borec, tak se to zaplatí zítra a hotovo nebo to střelíme někomu jinýmu a hotovo, nějak mu to dáme, tak co už do piče mám dělat*.“ K.: „*jako já mu když tak nějaký peníze dát můžu, chápeš, nevím třeba 30 tisíc, nebo 20, 40*.“ V následujícím hovoru, který vede J. J. s osobou označenou jako E.A., hovoří o tom, že kupec přijde k J. v 7 hodin večer, že k prodeji za 90 tis. dojde v autě.

71. Následuje hovor J. s osobou označenou jako K. P.. J. uvedl: „*Co furt píčuje ten O., at' je rád, že vydělá kurva*“. Osoba označená jako P.: „*No on prostě řekl, že buď to bude tak nebo onak, jinak já to prostě dělat nebudu, já na to mrdám*“. V další části hovoru J. uvedl: „*já jsem se s K. (K.) domlouval, že když tak on dá něco a já dám něco a když tak si to necháme, když ten to nevezme*“. I tímto vyjádřením J.J. je podpořena správnost závěru krajského soudu, že látka, se kterou obchodovali (kokain), byl určen k dalšímu prodeji.
72. Vědomost obžalovaného O. R., že J. J. prodává kokain, vyplývá ze zaznamenané komunikace ve vozidle JAGUAR E-PACE, RZ XXXXX (TOTEM_ZT_XXXXX). R.: „*J., zariď drogy*“. J.: „*Tak H. řekněte, at' doveze*“. R.: „*H. píč, kde je vezme?*“ J.: „*on má, ne?*“ (přepis na č.l. 2208v). Obžalovaný R. prostřednictvím své obhájkyne po předložení tohoto důkazu s postupem podle § 213 odst. 1 tr. ř. souhlasil, nechtěl zvukový záznam přehrát (č.l. 4134v).
73. Z provedených důkazů, zejména ze zaznamenané komunikace a z výpovědi R.K., bylo zjištěno, že K. byl v častém osobním kontaktu s R. (podle výpovědi K. 2-3x týdně). Zaznamenanou komunikací je prokázána i vědomost obžalovaného R. o dalších osobách zapojených do předmětného obchodu s kokainem. Obžalovaný R. komunikoval s R. K., dále s osobou označenou v prepisech jako K. P.. Členové organizované skupiny byli soustředěni okolo J.J.. Ze zaznamenané komunikace mezi obžalovanými vyplývá, že kokain byl určen k prodeji se ziskem, který se měl rozdělit mezi obžalované. Z provedených důkazů tak vyplývá začlenění obžalovaného R. do struktury organizované skupiny (které mohlo být i ryze neformální), což bylo spojeno s dělbou úkolů mezi jejími členy, přičemž podle ustálené soudní praxe není třeba identifikovat všechny její členy. Byly zjištěny minimálně tři skutečně existující a spolupracující osoby a další dvě osoby, o jejichž vině nebylo doposud rozhodnuto (R., jako dodavatel kokainu, dále osoba, která obchod s R. zprostředkovala, K. a J., kteří obchod domlouvali, a osoba, která kokain měla prodat). Tyto osoby měly své úkoly, čímž se zvýšila pravděpodobnost úspěšného uskutečnění trestného činu.
74. Zaznamenanou komunikací tak bylo prokázáno, že obžalovaný R. úmyslně opatřil pro osoby soustředěné kolem J.J. kokain, přičemž věděl, že je určen k prodeji a že po jejím prodeji mu bude za drogu zapláceno. Cílem osob zúčastněných na tomto jednání bylo dosažení zisku.

75. Odvolací soud po zvážení všech rozhodujících skutečností přisvědčil správnosti soudu prvního stupně, že obžalovaný O. R. svým jednáním naplnil i znaky okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby, spočívající ve spáchání činu *jako člen organizované skupiny*, neboť v daném případě se jednalo o pětičlenné sdružení trestně odpovědných osob, jejichž vzájemná součinnost na realizování nákupu omamné látky kokain a jejího následného prodeje se ziskem vykazovala určitou míru plánovitosti jejího průběhu a tomu odpovídající koordinaci úloh jednotlivých účastníků, čímž byla zvyšována pravděpodobnost úspěšného provedení trestného činu a tím i jeho škodlivost pro společnost.
76. Provedenými důkazy bylo prokázáno, že členové organizované skupiny s omamnou látkou kokain skutečně obchodovali. Např. bezprostředně po dni 28. 4. 2020 došlo k prodeji kokainu, a to dne 30. 4. 2020 předal J. J. dalšímu členu organizované skupiny, jehož vina nebyla dosud prokázána, nejméně 2 g kokainu, který tato osoba převezla osobním motorovým vozidlem, jehož majitelem je J. J., do obce Zastávka u Brna, kde jej pro J.J. prodala neustanovené osobě za celkovou cenu 5 000 Kč. Dále dne 2. 5. 2020 v době okolo 23.55 hod., na blíže nezjištěném místě v Brně prodal J. J. neustanovené osobě celkem 2 g omamné látky kokain za cenu 5 000 Kč a dne 3. 5. 2020 prodal téže osobě další 1 g omamné látky kokain za cenu 2 500 Kč.
77. Odvolací soud se proto ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že obžalovaný O. R. neoprávněně jinému prodal omamnou látku jako „člen organizované skupiny“. K tomuto znaku se vzhledem k povaze této zvlášť přitěžující okolnosti musí vztahovat úmysl (§ 15, § 17 tr. zákoníku, srov. ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní zákoník I. § 140 až 421. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 1604, přiměřeně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 10. 2013, sp. zn. 5 Tdo 826/2013-I., uveřejněné pod č. 54/2014 Sb. rozh. tr.).
78. Trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku je výlučně úmyslným trestným činem (§ 13 odst. 2 tr. zákoníku ve spojení s § 15 tr. zákoníku). K trestní odpovědnosti přitom plně postačuje úmysl nepřímý (eventuální) [§ 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku], a to i z pohledu naplnění kvalifikované skutkové podstaty uvedené v § 283 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku.
79. Při posuzování úmyslu spáchat trestný čin se jedná o otázku zavinění, která se chápe jako vnitřní psychický vztah pachatele k podstatným složkám trestného činu (viz Šámal. P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, str. 165). Závěr o zavinění musí být vždy prokázán výsledky dokazování a musí z nich logicky vyplývat. Zavinění vyjadřuje vnitřní psychický vztach pachatele k činu. Autentickým pramenem jeho poznání je výpověď samotného pachatele.
80. Zavinění se ovšem může projevit také skrze objektivní okolnosti, jakými jsou způsob provedení činu, povaha použitých prostředků, následné jednání pachatele po činu, celková situace, v níž byl čin proveden a jiné skutečnosti (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 10. 2016, sp.zn. 7 Tdo 1237/2016).
81. V dané věci obžalovaný R. popřel spáchání trestného jednání, a proto je nutné při hodnocení naplnění subjektivní stránky vycházet z okolností objektivní povahy. Pořízenými odposlechy ze dne 28. 4. 2020 (vyjádřeními jednotlivých osob – rozvedenými výše – např. bod 71. tohoto rozsudku) bylo prokázáno, že subjektivní stránku základní skutkové podstaty (§ 283 odst. 1 tr. zákoníku) obžalovaný R. naplnil v úmyslu přímém podle § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, neboť věděl a chtěl se dopustit trestného jednání vymezeného ve výroku napadeného rozsudku, přičemž kvalifikovanou skutkovou podstatu – spáchal jako člen organizované skupiny – minimálně v úmyslu nepřímém podle § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku (trestný čin je spáchán úmyslně, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn).

Srozuměním se rozumí i smíření pachatele s tím, že způsobem uvedeným v trestním zákoně může porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem - § 15 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zákoníku). Obžalovaný R. byl tak minimálně srozuměn s tím, že se daného jednání dopustil jako člen organizované skupiny soustředěné kolem již odsouzeného J.J..

82. Odvolací soud se proto z důvodů výše rozvedených ztotožnil s právní kvalifikací trestného jednání obžalovaného R. užitou krajským soudem a z popsanych důvodů považuje výhrady obžalovaného R. vůči právní kvalifikaci za irelevantní.
83. Soud druhého stupně se zabýval i tím, zda u obžalovaného měla být aplikována zásada subsidiarity trestní represe (§ 12 odst. 2 tr. zákoníku), přičemž vyšel ze stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu, sp.zn. Tpnj 301/2012, v němž zaujal Nejvyšší soud autoritativní výklad ustanovení § 12 odst. 2 tr. zákoníku o zásadě subsidiarity trestní represe, včetně výkladu pojmu „společenská škodlivost činu“ a výkladu aplikace principu „ultima ratio“. Nejvyšší soud ve zmíněném stanovisku judikoval, že zásadně platí, že každý protiprávní čin, který vykazuje všechny znaky uvedené v trestním zákoníku, je trestným činem a je třeba vyvodit trestní odpovědnost za jeho spáchání. Tento závěr je v případě méně závažných trestných činů korigován použitím zásady subsidiarity trestní represe ve smyslu § 12 odst. 2 tr. zákoníku, podle něž trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu. Dále pak Nejvyšší soud konstatoval, že znaky trestného činu je třeba vykládat tak, aby za trestný čin byl považován jen čin společensky škodlivý. Společenskou škodlivost nelze řešit v obecné poloze, ale je ji třeba zvažovat v konkrétním posuzovaném případě u každého spáchaného méně závažného trestného činu, u něhož je nutné ji zhodnotit s ohledem na intenzitu naplnění kritérií vymezených v § 39 odst. 2 tr. zákoníku. Za zásadní je nutno, pokud se týče zmíněného stanoviska, pokládat závěr o tom, že úvaha, zda jde o čin, který s ohledem na zásadu subsidiarity trestní represe není trestným činem z důvodu nedostatečné společenské škodlivosti případu, se uplatní za předpokladu, že posuzovaný skutek z hlediska spodní hranice trestnosti neodpovídá běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty.
84. Při aplikaci těchto teoretických východisek na danou trestní věc obžalovaného dospěl odvolací soud k závěru, že společenská škodlivost jednání, jímž byl uznán vinným, je takového charakteru, že jiné prostředky postihu, než prostředky trestněprávní povahy, nepřipadají v úvahu. Podle přesvědčení odvolacího soudu se u obžalovaného jedná o jednání natolik společensky škodlivé, kdy s ohledem na nebezpečnost omamné látky, se kterou obchodoval jako člen organizované skupiny, její množství, které nebylo rozhodně zanedbatelné (36 gramů), je uplatnění trestní represe a trestněprávních důsledků s ní spojených zcela nezbytné. Proto u obžalovaného nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu.

K výroku o trestu

85. Odvolací soud při přezkoumání výroku o uloženém trestu v souladu s ustanovením § 39 tr. zákoníku přihlédl k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, k osobním, rodinným, majetkovým poměrům obžalovaného, k jeho dosavadnímu způsobu života, k možnostem jeho nápravy a k jeho postoji k trestnému činu v trestním řízení. Odvolací soud přihlédl též k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí život obžalovaného. Povaha a závažnost trestného činu jsou určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem.

86. Soud druhého stupně vzal v úvahu ve smyslu ustanovení § 38 odst. 1 tr. zákoníku i poměry obžalovaného (poměry pachatele jsou okolnosti charakterizující osobu pachatele a ovlivňující citelnost uloženého trestu), rozhodující je jejich existence nikoli v době činu, ale v době ukládání trestu.
87. Obžalovaný svým jednáním porušil zájem na ochraně společnosti a lidí proti možnému ohrožení, které vyplývá z nekontrolovaného nakládání s omamnými látkami. Obžalovaný se drogové trestné činnosti dopustil v úmyslu přímém.
88. K osobě obžalovaného R. bylo zjištěno, že byl v minulosti trestán pro zejména majetkovou trestnou činnost a byl již ve výkonu trestu odnětí svobody. K těmto předešlým odsouzením není možno přihlížet jako k okolnosti přitěžující, a to z důvodu tzv. fikce neodsouzení.
89. Soud prvního stupně obžalovanému O. R. uložil souhrnný trest za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku k odsouzení z rozsudku Okresního soudu v Břeclavi ze dne 21. 5. 2020, sp.zn. 21 T 65/2019. Odvolací soud ve veřejném zasedání doplnil dokazování spisem Okresního soudu v Břeclavi, sp.zn. 21 T 65/2019. Z něj bylo zjištěno, že v dané trestní věci po podání návrhu na potrestání bylo nejprve rozhodnuto trestním příkazem ze dne 15. 8. 2019, č.j. 21 T 65/2019-165, který byl O.R. doručen dne 25. 9. 2019, proti kterému si dne 1. 10. 2019 podal odpor. Následně bylo nařízeno hlavní líčení a dne 21. 5. 2020 byl vyhlášen odsuzující rozsudek, jímž byl O. R. uznán vinným přečinem podvodu podle § 209 odst. 1, 3 tr. zákoníku a za to odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců, který mu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 2 let a 6 měsíců. Současně bylo rozhodnuto o povinnosti obžalovaného k náhradě škody. Odvolání obžalovaného R. proti tomuto rozsudku bylo usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 9. 9. 2020, sp.zn. 3 To 253/2020, zamítnuto. Dne 9. 3. 2024 uplynula ve smyslu ustanovení § 83 odst. 3 tr. zákoníku doba jednoho roku od uplynutí zkušební doby, aniž by soud rozhodl, zda se osvědčil či zda uložený trest vykoná. Protože O. R. na tom neměl vinu, má se tak za to, že se osvědčil.
90. V nyní projednávané trestní věci je obžalovanému R. kladeno za vinu spáchání trestného jednání v měsíci dubnu 2020. Trestní příkaz má povahu odsuzujícího rozsudku a účinky spojené s vyhlášením rozsudku nastávají doručením trestního příkazu obviněnému (§ 314e odst. 8 tr. ř.). Obžalovanému R. byl trestní příkaz, č.j. 21 T 65/2019-165, doručen dne 25. 9. 2019, tedy před spácháním předmětného trestného činu. Soud prvního stupně tak pochybil /§ 258 odst. 1 písm. d) tr. ř./, když obžalovanému uložil souhrnný trest podle zásad uvedených v § 43 odst. 2 tr. zákoníku.
91. V daném případě jde o nepravou recidivu, neboť obžalovaný O. R. znovu spáchal trestný čin v době, kdy byl za dřívější trestný čin odsouzen (byl mu doručen trestní příkaz), ovšem toto odsouzení zatím nenabýlo právní moci. Podle ustálené soudní praxe v takovém případě nejde o souběh, ale současně není možné O. R. pokládat za recidivistu, proto je nutné mu uložit další trest, při jehož ukládání nebude k dřívějšímu odsouzení přihlížet jako k přitěžující okolnosti podle § 42 písm. p) tr. zákoníku.
- 92. Odvolací soud proto podle § 258 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. ř. z podnětu odvolání obžalovaného O. R. napadený rozsudek částečně zrušil, a to ve výroku o uloženém trestu a nově rozhodl o trestních následcích pro obžalovaného, když výrok o vině zůstal ve vztahu k obžalovanému R. nezměněn.**
93. Za spáchání zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 2 tr. zákoníku je obžalovaný ohrožen trestem odnětí svobody v trvání od 2 do 10 let. Obžalovaný je osobou, která byla již ve výkonu trestu odnětí svobody a ani tato zkušenost jej neponaučila v tom, aby se vyhýbal páčání trestné

činnosti, tedy předchozí přímý výkon trestu nesplnil svůj účel a na obžalovaného neměl výchovný účinek, neboť svým přístupem prokázal absenci náhledu na jím páchanou trestnou činnost. Odvolací soud po zvážení všech skutečností dané trestní věci, jež spoluurčují konkrétní stupeň závažnosti spáchaného trestného jednání, dospěl k závěru, že je vyloučeno, aby bylo účelu trestního řízení u obžalovaného dosaženo uložením trestu bez jeho „izolace ve vězení“ nespojeného s jeho přímým výkonem. Podle odvolacího soudu je přiměřeným trestem, který odpovídá všem zákonným hlediskům, trest odnětí svobody v trvání 2 let a 6 měsíců, a to jako trest nepodmíněný. Pro výkon trestu byl obžalovaný zařazen do věznice s ostrahou.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný. Do dvou měsíců od jeho doručení je možno proti němu podat dovolání. Dovolání mohou podat nejvyšší státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí a obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se za dovolání nepovažuje. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni (v daném případě u Krajského soudu v Brně). O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. ř.) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu, s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až m) tr. ř. nebo § 265b odst. 2 tr. ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Olomouc 9. dubna 2024

JUDr. Martina Kouřilová, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Říhová.

Ivana
Říhová

Digitalně podepsal
Ivana Říhová
Datum: 2024.06.04
11:55:32 +02'00'